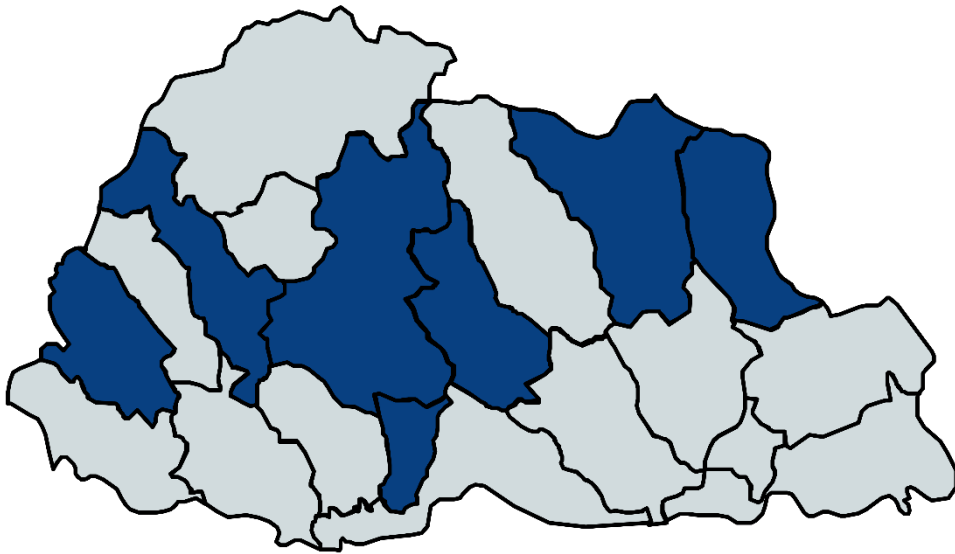

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยกับภูฏาน (The Kingdom of Bhutan)

ข้อมูลทั่วไป

- **ระดับรายได้ประเทศ:**
lower middle income
(หลุดพ้นจาก LDC เมื่อวันที่ 13 ธ.ค. 2566 (ค.ศ. 2023))
- **หน่วยงานคู่ร่วมมือ:**
Royal Civil Service Commission (RCSC)
- **ความตกลง (Agreement)** Comprehensive Framework Agreement for Cooperation between the Royal Thai Government and the Royal Government of Bhutan (ค.ศ. 2004)
- **หลักเกณฑ์การรับผิดชอบค่าใช้จ่าย:**
ภายใต้แผนงานฯ 3 ปี ไทยสนับสนุนการให้ทุนแบบ full support (ไทยรับผิดชอบทั้งหมด) และ cost sharing ซึ่งภูฏานรับผิดชอบค่าตรวจลงตรา บัตรโดยสารเครื่องบิน รปท. และค่าเบี้ยเลี้ยงรายเดือน
- **รูปแบบความร่วมมือ**
 - 1) ความร่วมมือทวิภาคี
แผนงานฯ 3 ปี ในกรอบความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (เน้นทุนการศึกษาและทุนฝึกอบรม)
 - OGOP Model I
 - OGOP Model II
 - โครงการ ENT
 - โครงการขอรับการสนับสนุนปลูกถ่ายไตที่ รพ. JDWNRH
 - 2) อาสาสมัครเพื่อนไทย (FFT)
 - 3) ความร่วมมือไตรภาคี
 - 4) ความร่วมมือด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ ในภูฏาน
 - 5) ทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์:
 - TIPP
 - AITC
 - BIMSTEC
- **การประชุมว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนา:**
การประชุมทบทวนแผนงานฯ ระยะ 3 ปี (Joint Review Meeting) ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี โดยแต่ละฝ่ายสลับกันเป็นเจ้าภาพ ครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 พ.ย. 2565 (ค.ศ. 2022) ที่กรุงเทพฯ โดยไทยเป็นเจ้าภาพ

รายละเอียดความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยกับภูฏาน

รูปแบบ	รายละเอียด																																		
1. ความร่วมมือทวิภาคี																																			
1.1 ภูมิหลังและภาพรวม	รัฐบาลไทยได้ให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแก่ภูฏานตั้งแต่ปี 2535 (ค.ศ. 1992) โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ทุนการศึกษาหรือฝึกอบรมในประเทศไทย ซึ่งครอบคลุมสาขาที่หลากหลายตามความต้องการการพัฒนาของภูฏาน ได้แก่ การเกษตร การศึกษา การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การจัดการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ วิศวกรรม ประชากรศาสตร์ รัฐศาสตร์ และภาษาศาสตร์																																		
1.2 แผนงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาไทย-ภูฏาน ระยะ 3 ปี	ภูมิหลัง เมื่อวันที่ 18 พ.ค. 2548 (ค.ศ. 2005) นายเปี่ยมศักดิ์ มลิณทจินดา อธิบดีกรมความร่วมมือฯ และนาย Dasho Bab Kesang, Secretary of Royal Civil Service Commission (RCSC) ภูฏาน ได้ลงนามใน Record of Discussion on Human Resource Development ณ กรุงเทพมหานคร โดยให้รัฐบาลไทยสนับสนุน RCSC ในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภายใต้กรอบ Comprehensive Framework Agreement for Cooperation between the Royal Thai Government and the Royal Government of Bhutan ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ 30 ก.ค. 2547 (ค.ศ. 2004) ทั้งนี้ การสนับสนุนด้านภายใต้แผนงานฯ จะแบ่งเป็น full support จากกรมความร่วมมือฯ และ cost-sharing ซึ่งฝ่ายภูฏานจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าตรวจลงตราบัตรโดยสารเครื่องบินระหว่างประเทศ และค่าเบี้ยเลี้ยงรายเดือนปัจจุบัน ไทยและภูฏานได้จัดทำแผนงานฯ มาแล้ว 5 ครั้ง ซึ่งเป็นการดำเนินความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเน้นทุนการศึกษา/ทุนฝึกอบรม ได้แก่ <table><tr><th rowspan="2"></th><th colspan="2">ทุนระยะสั้น</th><th colspan="2">ทุนระยะยาว</th><th rowspan="2">รวม</th></tr><tr><th>Full support</th><th>Cost-sharing</th><th>Full support</th><th>Cost-sharing</th></tr><tr><td>แผนฯ ที่ 1 ปี 2548-2551 (ค.ศ. 2005-2008)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>160</td></tr><tr><td>แผนฯ ที่ 2 ปี 2553-2556 (ค.ศ. 2010-2013)</td><td>44</td><td>40</td><td>58</td><td>59</td><td>201</td></tr><tr><td>แผนฯ ที่ 3 ปี 2557-2559 (ค.ศ. 2014-2016)</td><td>60</td><td>75</td><td>54</td><td>40</td><td>229</td></tr><tr><td>แผนฯ ที่ 4 ปี 2560-2562 (ค.ศ. 2017-2019) (ขยายเวลาถึงปี 2563 (ค.ศ. 2020))</td><td>20</td><td>75</td><td>58</td><td>80</td><td>233</td></tr></table> สถานะล่าสุด - ตั้งแต่ปี 2560 (ค.ศ. 2017) มีผู้รับทุนระยะยาวชาวภูฏาน 138 คน สำเร็จการศึกษาแล้ว 125 คน และกำลังศึกษาอยู่ในไทย 7 คน โดยส่วนใหญ่		ทุนระยะสั้น		ทุนระยะยาว		รวม	Full support	Cost-sharing	Full support	Cost-sharing	แผนฯ ที่ 1 ปี 2548-2551 (ค.ศ. 2005-2008)					160	แผนฯ ที่ 2 ปี 2553-2556 (ค.ศ. 2010-2013)	44	40	58	59	201	แผนฯ ที่ 3 ปี 2557-2559 (ค.ศ. 2014-2016)	60	75	54	40	229	แผนฯ ที่ 4 ปี 2560-2562 (ค.ศ. 2017-2019) (ขยายเวลาถึงปี 2563 (ค.ศ. 2020))	20	75	58	80	233
	ทุนระยะสั้น		ทุนระยะยาว		รวม																														
	Full support	Cost-sharing	Full support	Cost-sharing																															
แผนฯ ที่ 1 ปี 2548-2551 (ค.ศ. 2005-2008)					160																														
แผนฯ ที่ 2 ปี 2553-2556 (ค.ศ. 2010-2013)	44	40	58	59	201																														
แผนฯ ที่ 3 ปี 2557-2559 (ค.ศ. 2014-2016)	60	75	54	40	229																														
แผนฯ ที่ 4 ปี 2560-2562 (ค.ศ. 2017-2019) (ขยายเวลาถึงปี 2563 (ค.ศ. 2020))	20	75	58	80	233																														

รูปแบบ	รายละเอียด
	ศึกษาในสาขา (1) ศึกษาศาสตร์ (52 คน) (2) STEM (51 คน) และ (3) สาธารณสุข (24 คน) - RCSC ได้จัดทำรายงานทบทวนผลการดำเนินงาน โดยสำรวจความเห็นของผู้รับทุนจำนวน 91 คน โดยร้อยละ 95 ของตอบแบบสำรวจเห็นว่าการศึกษาในไทยสอดคล้องกับการทำงาน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้ - กรมความร่วมมือฯ จะใช้ผลการทบทวนประกอบการหารือกับ RCSC ในการประชุม Joint Review Meeting ซึ่งภูฏานจะเป็นเจ้าภาพในปี 2567 เพื่อพิจารณาแนวทางการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฉบับที่ 5 ต่อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามผลการประชุม Consultations between Thailand-Bhutan on HRD Cooperation Programme (2023-2025) เมื่อวันที่ 23 พ.ย. 2565 (ค.ศ. 2022)
1.3 โครงการ One Gewog¹ One Product Development for Bhutan (OGOP Model I) (เสร็จสิ้นแล้วเมื่อปี 2562)	หน่วยงานคู่ร่วมมือ The Queen's Project Office (QPO), His Majesty's Secretariat วัตถุประสงค์ เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Gewog One Product – OGOP) รวมถึงกาออกแบบและการตลาดทั้งภายในประเทศและเพื่อการส่งออก ระยะเวลา ปี 2559 – 2562 (ค.ศ. 2016-2019) กิจกรรม ได้แก่ (1) การฝึกอบรมครูงานและการประชุมปฏิบัติการในไทยและภูฏาน (2) การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญไทย (3) การส่งอาสาสมัครไทย (4) วัสดุและอุปกรณ์ (5) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และการส่งเสริม OGOP (6) การตลาดและแผนธุรกิจ และ (7) การติดตามและประเมินผล
1.4 โครงการ Sustainable Community Development Model Based on the Application of SEP for OGOP Villages in Bhutan (OGOP Model II) (เสร็จสิ้นแล้วเมื่อ ก.ย. 2566)	หน่วยงานคู่ร่วมมือ The Queen's Project Office (QPO) และ His Majesty's Secretariat วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนต้นแบบในภูฏาน รวมทั้งพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ OGOP ใน 6 พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ (1) Uesu Gewog จ. Haa (2) Gantey-Phobji Gewog จ. Wandue Phodrang (3) Drakten Gewog จ. Trongsa (4) Khoma Village จ. Lhuntse (5) Yangtse Gewog จ. Trashig Yangtse และ (6) Patshaling Gewog จ. Tsirang โดยมีเป้าหมายใน 7 ผลผลิต (outputs)² ระยะเวลา ก.ย. 2562 - ส.ค. 2565 (ค.ศ. 2019 - 2022) และประเมินติดตามผลอีก 1 ปี กิจกรรม ได้แก่ (1) การฝึกอบรมออนไลน์ (2) การส่งผู้เชี่ยวชาญไปฝึกอบรม (3) การส่งอาสาสมัครไปภูฏาน และ (4) การให้ทุนระยะยาวเพื่อพัฒนาขีดความสามารถ จนท. OGOP

¹ Gewog (village block/subdistrict) หรือเขตปกครองกลุ่มชุมชน เทียบได้กับตำบลของไทย ส่วน Dzongkhag (district) เทียบได้กับจังหวัดของไทย

² ผลผลิตที่ ๑ เสริมสร้างความเข้าใจเพื่อขยาย ครม. ให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของโครงการ OGOP ผลผลิตที่ ๒ เสริมสร้างความเข้าใจและ ครม. ของชุมชนกลุ่มเป้าหมายภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) ผลผลิตที่ ๓ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบบนพื้นฐานการประยุกต์ใช้ SEP ใน จ. ฮา และ จ. ซิริง ผลผลิตที่ ๔ การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ OGOP ตามศักยภาพของแต่ละชุมชนกลุ่มเป้าหมาย ผลผลิตที่ ๕ การพัฒนาตลาดชุมชนเพื่อรองรับสินค้าและผลิตภัณฑ์ OGOP ใน จ. ฮา และ จ. ซิริง ผลผลิตที่ ๖ การเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนผลิตสินค้า OGOP เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามแนวทางชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีใน จ. ฮา และ

ผลผลิตที่ ๗ การติดตามและรายงานผล

รูปแบบ	รายละเอียด
1.5 โครงการพัฒนาบริการทางการแพทย์เพื่อการรักษาหู จมูก และคอ (Ear Nose Throat (ENT) Medical Service Development Project for Bhutan) (เสร็จสิ้นแล้วเมื่อ ธ.ค. 2565)	หน่วยงานคู่ร่วมมือ Ministry of Health ภูฏาน วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศูนย์ หู จมูก และคอ ที่โรงพยาบาล Jigme Dorji Wangchuck National Referral Hospital (JDWNRH) กรุงทิมพู (Thimpu) ซึ่งจะเป็ศูนย์แห่งแรกในภูฏาน ระยะเวลา ปี 2564 – 2566 (ค.ศ. 2021 – 2023) กิจกรรม ประกอบไปด้วย 2 แผนงาน ได้แก่ 1. แผนงานการสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ 2. แผนงานพัฒนาศูนย์ ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมระยะสั้น เมื่อปี 2565 ให้แก่บุคลากร รพ. JDWNRH ประกอบด้วยหลักสูตร 2.1 Workshops for Faculties with 13 sub-topics 2.2 Training for ENT Nursing 2.3 Temporal Bone Dissection Workshop 2.4 Fess/ Rhinology Workshop 2.5 Audiometrician Workshop for Technicians 2.6 Hearing Aids Troubleshooting and Fitting Workshop 2.7 Workshop for Maintenance Staff (Specialized Services)
1.6 โครงการพัฒนาด้านการผ่าตัดปลูกถ่ายไตให้แก่ รพ. JDWNRH	วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพแพทย์ภูฏานให้สามารถทำการผ่าตัดปลูกถ่ายไตจากผู้บริจาคที่มีชีวิตได้ (living donor) โดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ที่ภูฏานมีอยู่แล้ว กิจกรรมภายใต้โครงการ ได้แก่ (1) การประชุมออนไลน์ Medical Consultation เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และศึกษา case ของผู้ป่วยที่จะรับการผ่าตัด (2) ผศช. ภูฏานเดินทางมาไทยเพื่อศึกษาและสังเกตการณ์วิธีการปลูกถ่ายไตและการดูแลหลังการผ่าตัด ณ รพ. ราชวิถี ระหว่างวันที่ 4 - 8 ก.ย. 2566 และ (3) ระหว่างวันที่ 18-19 ก.ย. 2566 กรมความร่วมมือฯ ได้จัดส่งทีม ผศช. ไทย เพื่อเข้าร่วมผ่าตัดการปลูกถ่ายไต ที่ รพ. JDWNRH รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยและผู้บริจาคอวัยวะก่อนการผ่าตัด/การดูแลผู้ป่วยและผู้บริจาคอวัยวะหลังผ่าตัด
1.7 Tarayana Foundation	กิจกรรม กรมความร่วมมือฯ ได้จัดการศึกษาดูงานให้แก่ผู้แทน Tshar Institute 3 คน ด้านไฟ ณ สถาบันไฟกุโลก ม.รังสิต และ ม. นเรศวร และจัดให้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตร Workshop on the Highland Best Sustainable Agricultural Practices (Today) for Better Future Development ซึ่งจัดร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง
1.8 De-suung Skilling Program	วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะและวิชาชีพเยาวชนภูฏานทั้งที่อยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบในสาขาต่าง ๆ อาทิ ICT คหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไม้ ช่างเสริมสวย ช่างยนต์ การแปรรูปอาหาร หัตถกรรม เป็นต้น ผ่านการฝึกอบรมระยะสั้น การฝึกทักษะพร้อมปฏิบัติงาน การดำเนินการของกรมความร่วมมือฯ - การพัฒนาทักษะให้แก่วิทยากรของโครงการฯ (train the trainers) รวมถึงสนับสนุนข้อมูลและจัดส่งอาสาสมัครเพื่อนไทยเพื่อไปปฏิบัติงานให้โครงการฯ - ประสานงานให้ฝ่ายภูฏานพบหารือผ่านการประชุมออนไลน์กับหน่วยงานไทยที่มีศักยภาพและอาจสนับสนุนโครงการฯ ได้แก่ (1) โรงเรียนลูกพระดาบส (2) สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ (4) สำนักวิชาทรัพยากรเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบ	รายละเอียด
1.9 Rural Development Training Centre (RDTC)	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อขอข้อมูลผู้เชี่ยวชาญไทยที่สามารถไปปฏิบัติงาน ณ RDTC เพื่อฝ่ายกฎหมายดำเนินการจัดจ้างเป็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์ดังกล่าว 2. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะและวิชาชีพเยาวชนฐานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อาทิ การแปรรูปอาหาร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การเพาะเลี้ยงและตัดดอกกล้วยไม้ เป็นต้น การดำเนินการของกรมความร่วมมือฯ - กรมความร่วมมือฯ ได้ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญไทยที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของศูนย์ RDTC และสามารถเดินทางไปปฏิบัติงาน ณ ฐานได้ เพื่อรวบรวมรายชื่อและจัดส่งให้ สอท. ณ กรุงธากา เพื่อประสานให้ฝ่ายกฎหมายติดต่อและดำเนินการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญโดยตรง
2. โครงการอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand - FFT)	
กรมความร่วมมือฯ เริ่มส่งอาสาสมัครเพื่อนไทยไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานต่าง ๆ ของภูฏานตั้งแต่ปี 2552 (ค.ศ. 2009) จนถึงปัจจุบัน ได้ส่งอาสาสมัครไปปฏิบัติงานที่ภูฏานแล้ว จำนวน 75 คน ปัจจุบันมีอาสาสมัคร FFT อยู่ในภูฏาน จำนวน 2 คน ดังนี้ (1) นายสุกฤษฎ์ ศรีทอง นักพัฒนาชุมชนและท่องเที่ยวชุมชน ปฏิบัติงานสนับสนุนโครงการ OGOP ณ จ. ฮา (2) น.ส.นงนภัส เขมะนุเชษฐ์ นักพัฒนา/ออกแบบผลิตภัณฑ์ ปฏิบัติงานสนับสนุนโครงการ OGOP ณ กรุงทิมพู	
3. ความร่วมมือไตรภาคี	
คู่ร่วมมือ	กิจกรรม
USAID	TICA-USAID Strategic Partnership for Development Cooperation in Asia กิจกรรม Workshop on Sexually Transmitted Infections Case Management Skills ภายใต้โครงการ International Capacity Building on HIV-related Stigma and Discrimination Reduction and STIs Services in Healthcare Settings ในเดือน ธ.ค. 2566 วัตถุประสงค์ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ของไทยเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้ และการลงพื้นที่ โดยมีผู้เข้าร่วมจาก สปป. ลาว กพช. ภูฏาน สลก. และ ตีมอร์-เลสเต
UNFPA	ความร่วมมือไตรภาคี ไทย-ภูฏาน- ด้านสาธารณสุข ระยะ 3 ปี 2555-2557 (2012-2014) หน่วยงานดำเนินการฝ่ายไทย สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพสาธารณสุขด้านอนามัยเจริญพันธุ์ของประเทศภูฏาน กิจกรรม (1) การจัดอบรมหัวข้อ International Advanced Midwifery และ International Neonatal Programme ในปี 2555 และ 2556 ให้แก่ ผู้ช่วยพยาบาล ภูฏาน จำนวน 41 คน (2) การจัดอบรมหัวข้อ International Advanced Midwifery: Making Motherhood Safer and Neo-natal Nursing Programme ให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขภูฏาน 22 คนในปี 2557 (3) การติดตามผลโครงการ ณ ภูฏาน ระหว่างวันที่ 13 - 23 ก.ค. 2557
Columbo Plan Secretariat	กิจกรรม การจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นด้าน Eco-tourism ด้าน Microcredit/SEP ระหว่างปี 2561-2562 (ค.ศ. 2018 - 2019)
ฟิลิปปินส์	กิจกรรม การจัดหลักสูตรด้าน SMEs ระหว่างปี 2561-2562 (ค.ศ. 2018 - 2019)

รูปแบบ		รายละเอียด					
UNOSSC		กิจกรรม จัดประชุม Regional Consultation on South-South Cooperation in Asia and the Pacific : “Towards the Buenos Aires Plan of Action 40 th Anniversary” โดยมีผู้แทนภูฏานมาเข้าร่วม 1 คน					
JICA (ญี่ปุ่น)		กิจกรรม - การอบรมหลักสูตร International Road Infrastructure Development for ASEAN and BIMSTEC Networks Phase 1 ระหว่างปี 2560-2562 (ค.ศ. 2017-2019) ให้แก่ประเทศสมาชิก ASEAN และ BIMSTEC โดยภูฏานได้รับ 8 ทุน - การอบรมหลักสูตร International Road Infrastructure Development for ASEAN and BIMSTEC Networks Phase 2 ระหว่างเดือน ม.ค. - ก.พ. 2566 ให้แก่ประเทศสมาชิก ASEAN และ BIMSTEC โดยภูฏานได้รับ 3 ทุน - การอบรมหลักสูตร Workshop on Investment Promotion Policy and Enhancing Industrial Competitiveness for Mekong and South-Asian Countries ในเดือน ก.พ. 2566 โดยภูฏานได้รับ 3 ทุน					
GIZ (เยอรมนี)		กิจกรรม กรมความร่วมมือฯ ร่วมกับ GIZ และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยดำเนินโครงการ Coaching Programme for Green Label Certification Bodies ระหว่างวันที่ 15-26 ม.ค. 2567 (ค.ศ.2024) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการจัดทำและประเมินฉลากรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้แทนภูฏานจำนวน 2 คน ผ่านการถ่ายทอดความรู้ และการร่วมการสังเกตการณ์แนวปฏิบัติที่ดีของหน่วยงานไทยในอุตสาหกรรมต่าง ๆ อาทิ เหล็กกล้า ฝ้ายทอ และเครื่องพิมพ์ เป็นต้น					
4. ความร่วมมือด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามพระราชดำริ ในภูฏาน							
โครงการ โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในภูฏาน (Project on Children and Youth Development under the Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn in the Kingdom of Bhutan) หน่วยงานรับผิดชอบฝ่ายไทย โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ความรู้ด้านอาหาร โภชนาการ สุขอนามัย สุขาภิบาล การจัดการสิ่งแวดล้อม และการเกษตร ปัจจุบันมีโรงเรียนภายใต้โครงการรวมทั้งสิ้น 11 โรงเรียน กิจกรรมภายใต้โครงการ อาทิ (1) การจัดฝึกอบรม/ดูงานที่ประเทศไทยและภูฏาน (2) การประชุมวิชาการนานาชาติ (3) การพระราชทานทุนการศึกษา (4) การติดตามการดำเนินงานโดย สนง. โครงการฯ การดำเนินการของกรมความร่วมมือฯ กรมความร่วมมือฯ มีบทบาทสนับสนุนการดำเนินโครงการดังกล่าวตามคำขอของสนง. โครงการฯ เป็นรายกรณี อาทิ การประสานงาน การจัดกิจกรรมสนับสนุน การอำนวยความสะดวกผู้รับทุนฯ เป็นต้น							
5. ทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์							
5.1 ทุนศึกษาระดับปริญญาโทนานาชาติ (Thailand International Postgraduate Programme-TIPP)		ภูฏาน เป็น ประเทศที่มีสิทธิ์รับทุน TIPP (ไทยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด) โดยในรอบ 5 ปีย้อนหลัง ระหว่างปี 2561 - 2565 (ค.ศ. 2018 - 2022) มีชาวภูฏานได้รับทุน TIPP รวมทั้งสิ้น 6 ราย ดังนี้					
		ปีการศึกษา	จำนวนผู้ได้รับทุน	สาขา	หลักสูตร TIPP	สถานศึกษา	สถานะ
		2561	1	Public Health	Master of Science Program in Public Health	Mae Fah Luang University	Graduated

รูปแบบ	รายละเอียด
	Climate Change and Environmental Issues, และ Bio-Circular-Green (BCG) Economy Model
5.3 BIMSTEC	- เมื่อปี 2554 กรมความร่วมมือฯ ได้จัดการฝึกอบรมในสาขา เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพรรณไม้น้ำ (Aquatic Ornamental Plants Propagation) การบำรุงรักษาและก่อสร้างถนน (Road Construction Maintenance) งานวิศวกรรมสะพาน (Bridge Engineering) ให้แก่สมาชิก BIMSTEC ซึ่งภูฏานได้รับทุน รวม 3 คน - เมื่อปี 2560 –2561) ค.ศ .2017 - 2018 (กรมความร่วมมือฯ ได้จัดให้ประเทศสมาชิก BIMSTEC เป็นประเทศ priority สำหรับทุน AITC หลักสูตร Green Freight and Logistics Development ซึ่งจัดโดย Mekong Institute (MI)

มูลค่าความร่วมมือเพื่อการพัฒนา (ตามปีงบประมาณ)

หน่วย: ล้านบาท

ปี	ความร่วมมือทวิภาคี			ทุน TIPP		ทุน AITC		ความร่วมมือไตรภาคี			ทุนกรอบ ครม. ต่าง ๆ		รวม		
	จำนวน		มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน		มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	กิจกรรม	ทุน	มูลค่า
	กิจกรรม	ทุน						กิจกรรม	ทุน						
2561	5	90	50.76	1	0.09	8	0.92	-	8	0.59	-	-	5	107	52.36
2562	4	35	43.89	-	0.33	17	2.15	-	7	0.32	1	0.006	4	-	46.69
2563	6	44	12.12	70	11.55	3	0.01	-	-	-	-	-	5	117	23.68
2564	5	4	3.83	74	11.52	4	0.78	-	2	0.007	1	0.0008	5	85	16.13
2565	4	90	0.02	8	0.007	86	1.15	-	-	-	4	0.004	4	176	27.47
2566	อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดงบประมาณ														
รวม	24	263	110.62	153	23.497	158	5.01	-	19	0.917	6	0.0108	23	485	166.36

กองส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
พฤศจิกายน 2567